

Ondernemend duurzaam

Juli 2025

Van koolstofprijs naar koolstofopslag

Het beprijzen van koolstof is uitgegroeid tot een krachtig instrument in de strijd tegen CO₂-uitstoot. De meeste prijszingsprogramma's beperken de ruimte voor uitstoot en leggen boetes of belastingen op. Er zijn echter ook methodes die positief gedrag belonen – zoals natuurlijke koolstofvastlegging. Deze methodes maken (landbouw) grond onderdeel van een oplossing en kunnen ook rendement genereren: bijvoorbeeld door middel van herbebossing en regeneratieve landbouwpraktijken. Deze Ondernemend Duurzaam gaat over koolstofbeprijzing en -opslag, bodemgezondheid en beleggingen – en hoe Van Lanschot Kempen deze transitie probeert aan te jagen.

Instrumenten voor koolstofbeprijzing

Koolstofbeprijzing ('carbon pricing') is een methode die wordt gebruikt om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen door een prijs toe te kennen aan het uitstoten van koolstofdioxide (CO₂) en andere broeikasgassen. Door CO₂-intensieve activiteiten duurder te maken, proberen deze programma's bedrijven en individuen te stimuleren hun uitstoot te verlagen en te investeren in schonere technologieën. Er zijn drie hoofdtypen prijszingsinstrumenten:

- **Emissiehandelssystemen (ETS)** werken meestal op basis van een 'cap-and-trade'-benadering. Zoals bijvoorbeeld in de EU: bedrijven krijgen een beperkt aantal emissierechten - het recht om broeikasgassen uit te stoten – en mogen deze verhandelen. De prijs voor een beperkt beschikbaar emissierecht wordt bepaald door vraag en aanbod. Er zijn ook 'baseline-and-credit'-systemen, waarbij emissieniveaus voor afzonderlijke sectoren of bedrijven worden bepaald en vervolgens tegoeden worden uitgegeven aan entiteiten waarvan de uitstoot zich onder dit niveau bevindt. Deze tegoeden kunnen worden verkocht aan bedrijven die boven de vastgestelde niveaus zitten.
- **Koolstofbelastingen** beprijsen koolstof direct door een heffing op de geproduceerde broeikasgasemissies of het koolstofgehalte van brandstoffen. Deze aanpak is minder gericht op een specifiek reductieniveau van de uitstoot.
- **Mechanismen voor het toekennen van koolstof 'credits'** genereren handelbare credits via vrijwillige activiteiten die emissies verminderen of verwijderen. Credits kunnen verdiend worden door projecten die uitstoot vermijden (bijvoorbeeld het vastleggen koolstof) of CO₂ uit de atmosfeer verwijderen (bijvoorbeeld herbebossing).¹

Anna Ferschtman
Sustainability writer

1 Carbon pricing dashboard, World Bank Group, 2024

“

Het succes van elk emissiehandels- of verwijderingsprogramma staat of valt met de prijs. Experts verwachten dat de prijzen de komende jaren fors stijgen.

Koolstofbeprijzing in cijfers

Enkele cijfers van de World Bank Group:

- CO₂-beprijzingsinstrumenten waren in 2024 van toepassing op ongeveer een kwart van de wereldwijde uitstoot.
- Wereldwijd zijn er 75 koolstofbelastingen en ETS-programma's operationeel.
- Meer dan de helft van alle wereldwijde emissies uit de energiesector en bijna de helft van de uitstoot door de industrie valt inmiddels onder directe koolstofbeprijzing.

China heeft het grootste nationale beprijzingsprogramma ter wereld. Door de recente uitbreiding van het Chinese emissiehandelssysteem met sectoren als cement, staal en aluminium, vallen er nu 3 miljard ton aan CO₂-equivalenten extra onder het programma. Daarmee werd aan het einde van 2024 40% van China's totale uitstoot gereguleerd en steeg de wereldwijde dekking van 24% naar 28%.

Europa blijft als continent koploper met een uitgebreid netwerk van CO₂-beprijzingsmechanismen. Het Europese ETS dekte eind 2024 bijna 40% van de EU-uitstoot. Een geplande uitbreiding richting 2030 zou dit aandeel kunnen verhogen naar 75%.²

Andere grote economieën, zoals Brazilië en Turkije, hebben eveneens ambitieuze plannen aangekondigd om hun emissiehandelssysteem fors uit te breiden. Ook Australië boekte forse vooruitgang: het ACCU-programma (Australian Carbon Credit Unit) fungeert daar als motor voor talloze carbon credit-projecten en ondersteunt onder meer herbebossing en duurzame energie-initiatieven.³

Positieve vooruitzichten voor koolstofprijzen

Het succes van elk emissiehandels- of verwijderingsprogramma staat of valt met de prijs: die moet hoog genoeg zijn om bedrijven daadwerkelijk te prikkelen hun uitstoot terug te dringen. In de beginjaren van het Europese ETS – zo'n twintig jaar geleden – werden de meeste emissierechten gratis verstrekt. Daardoor was de prijs daarvan in eerste instantie te verwaarlozen; pas later zette een stijging in, tot circa 100 euro per ton CO₂-equivalent in 2023. In 2024 daalde de prijs echter weer tot iets boven de 60 euro per ton, mede door lagere vraag, meer duurzame energie en lagere gasprijzen.

In Australië vond juist een tegenovergestelde beweging plaats: daar stegen de prijzen in 2024 met ruim een kwart doordat bedrijven zich voorbereidden op strengere emissieregels. Wereldwijd verlopen de prijsontwikkelingen dus niet synchroon. Experts verwachten dat de prijzen de komende jaren in de meeste regio's fors stijgen. Voor de EU lopen de ramingen uiteen van 130 tot zelfs 400 euro per ton in 2040, met verdere stijging in de periode daarna.

Wat betekent dit voor beleggers?

Wereldwijde CO₂-beprijzing is een blijvertje: sectoren met substantiële CO₂-uitstoot krijgen onvermijdelijk te maken met stevige beprijzing van emissies. Dit zorgt in de nabije toekomst voor 'winnaars' en 'verliezers' binnen het bedrijfsleven. Voor beleggers bieden CO₂-prijsmechanismen een kans om duurzame bedrijfspraktijken te ondersteunen én mogelijk te profiteren van bedrijven die zich efficiënt aanpassen aan de nieuwe werkelijkheid. Ondernemingen die hun uitstoot verlagen, kunnen niet alleen besparen op hogere CO₂-heffingen, maar ook inkomstenbronnen creëren door carbon credits te verhandelen binnen ETS-programma's. Bedrijven die zich niet aanpassen, lopen het risico op aanzienlijk hogere kosten.

Van Lanschot Kempen gaat in dialoog met ondernemingen om het bewustzijn rond de gevolgen van CO₂-beprijzing te vergroten en bedrijven te stimuleren hun uitstoot naar beneden te brengen. Van Lanschot Kempen streeft ernaar om in 2050 een emissie-neutrale ('net-zero'- belegger te zijn, door de langetermijn CO₂-intensiteit van ons discretionair beheerd vermogen te reduceren met gemiddeld 7% per jaar, naar gewogen gemiddelde CO₂-intensiteit. Wij moedigen de bedrijven waarin wij beleggen hetzelfde te doen en doelen te stellen voor het terugbrengen van de uitstoot van hun operaties en die van hun toeleveranciers.

² Carbon pricing in the EU - ieefa.org

³ State and Trends on Carbon Pricing, World Bank Group. [GHG Emissions Coverage](#) | [Carbon Pricing Dashboard](#)

Het potentieel van natuurlijke koolstofopslag

Het vastleggen van koolstof is een apart en belangrijk onderdeel van de programma's die gericht zijn op het reduceren, beprijzen en verhandelen van CO₂-emissies. Het kan ook nu al op grote schaal op natuurlijke wijze worden toegepast. Be- en herbebossing, duurzame landbouwpraktijken en beheer van graslanden zijn voorbeelden van natuurlijke methodes waarmee CO₂ kan worden vastgelegd en verwijderd. Dergelijke projecten genereren zogenoemde 'nature-based removal credits' door koolstof op te slaan in bodems en vegetatie.

Wereldwijd zijn er honderden van deze programma's actief, met name in Noord-Amerika, de EU en Australië. Veel van deze initiatieven leveren inmiddels prijzen en rendementen op die op de lange termijn aantrekkelijk kunnen zijn voor beleggers.⁴

Opvallend is dat volgens de World Bank Group de prijzen van koolstof die via natuurlijke methoden uit de atmosfeer is gehaald of vastgelegd, het afgelopen jaar sterker zijn gestegen dan de prijzen van industriële credits. Dit wijst mogelijk op toenemende belangstelling voor – en vertrouwen in – natuurgebaseerde oplossingen binnen het beleggingslandschap.

Regeneratieve landbouw

Naast bebossing en herbebossing springt regeneratieve landbouw eruit als een tastbare en direct beschikbare oplossing voor koolstofverwijdering. Onderzoek toont aan dat een gezonde bodem, ondersteund met technieken als groenbemesting (cover cropping) en niet-kerende grondbewerking (no-till farming), effectief koolstof uit de lucht kunnen halen en langdurig kunnen opslaan.⁵

Recente studies rond circa 550.000 hectare Amerikaanse landbouwgrond, laten zien dat deze voordelen op grote schaal meetbaar, rapporteerbaar én verifieerbaar zijn. Verschillende technieken dragen op uiteenlopende manieren bij aan het verminderen van emissies. Zo leverde cover cropping een aanzienlijke emissiereductie op korte termijn op, terwijl niet-kerende grondbewerking aanvankelijk een kleinere daling liet zien, maar op de lange termijn juist meer voordelen opleverde.⁶

'Carbon farming' in de praktijk

De Van Lanschot Kempen SDG Farmland-strategie zet in op regeneratieve landbouw om de vruchtbaarheid van de bodem, het waterbeheer en de biodiversiteit te verbeteren. De regeneratieve aanpak leidt tot hogere opbrengsten met minder impact op het

milieu. Ook helpt dit wereldwijd de opwarming van de aarde te beperken, doordat de bodem meer CO₂ kan opslaan. De impact kan worden gemeten en gemanaged met behulp van bodemonsters, biogeochemische computermodellen en directe metingen van koolstof in de bodem.⁷

De verdere ontwikkeling van dergelijke 'carbon farming' methodes kan zowel meer boeren stimuleren om regeneratieve landbouwpraktijken toe te passen, als ook het financiële rendement van de grond vergroten via directe CO₂-beprijzing.

Van Spanje tot Australië

Binnen de SDG Farmland strategie wordt in meerdere projecten actief gewerkt aan het vastleggen van CO₂ en het meten daarvan. Een particulier CO₂-vastleggingsproject in het Spaanse Huelva verwacht bijvoorbeeld in de komende tien jaar een stijgende hoeveelheid CO₂ per hectare vast te leggen door middel van cover cropping. De strategie werkt ook samen met Landlife, een organisatie die zich inzet voor herbebossing, koolstofopslag en het herstellen van biodiversiteit. Een van de projecten betreft de geleidelijke herbebossing van naar verwachting 500 tot 4.000 hectare verarmde grond in het noorden van Spanje.

⁴ State and Trends on Carbon Pricing, World Bank Group

⁵ Soil-Based Carbon Sequestration | MIT Climate Portal

⁶ Solutions and insights for agricultural monitoring, reporting, and verification from three consecutive issuances of soil carbon credits' - Journal of Environmental management, 2024

⁷ Eric Potash et al, Measure-and-remeasure as an economically feasible approach to crediting soil organic carbon at scale, Environmental Research Letters (2025). DOI: 10.1088/1748-9326/ada16c

In Australië worden inmiddels soortgelijke projecten op grotere schaal ontwikkeld. Het ACCU-programma streeft naar net zero uitstoot in 2050 en combineert verplichte emissiehandel met vrijwillige koolstofvastlegging. In 2024 steeg het aantal projecten significant, vooral als gevolg van een golf aan nieuwe initiatieven voor koolstofopslag door de bodem.⁸

8 CEFC report on Australian Carbon Market, February 2025

De Farmland strategie is betrokken bij meerdere Australische aanplantprojecten, met name op grond die minder geschikt is voor landbouw maar juist wel geschikt is voor koolstofopslag. Ook zijn er langetermijnprojecten gericht op het bevorderen van biodiversiteit. Voor boeren die bereid zijn hun land op een natuur-inclusieve manier te beheren, kan CO₂-beprijzing een extra inkomstenbron opleveren.

Toenemende belangstelling en kansen

CO₂-beprijzing is onmisbaar om de doelen van het Akkoord van Parijs in 2050 te halen of zelfs te benaderen. Programma's voor natuurlijke koolstofopslag, onder andere met herbebossing en regeneratieve landbouw, nemen rap in aantal en tempo toe en trekken investeerders aan: zowel vanwege hun potentie om stabiele lange-termijnopbrengsten te bieden, als ook door de positieve impact op het milieu.

Vooralsnog hanteert Van Lanschot Kempen een relatief voorzichtige inschatting van het extra rendement dat 'carbon farming' toevoegt aan de resultaten van onze farmland strategie. Deze aanvulde inkomsten zijn voor ons niet het belangrijkste doel: we investeren in natuur en biodiversiteit omdat dit bijdraagt aan een vitaler, weerbaarder en robuuster landbouwsysteem. Door de toenemende interesse van beleggers en financiers, en de verwachte groei van de koolstofwaardeketen, verwachten we wel dat zich steeds meer kansen zullen aandienen om aanvullend rendement te maken.

Disclaimer

Van Lanschot Kempen Investment Management NV heeft een vergunning als beheerder van diverse ICBE's en ABI's en is bevoegd om beleggingsdiensten te verlenen en staat als zodanig onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten. Dit document dient slechts ter informatie. De inhoud is niet bedoeld als beleggingsadvies, biedt onvoldoende informatie om een beleggingsbeslissing te kunnen nemen en dient ook niet te worden beschouwd als een aanbod of als een uitnodiging om enige van de hierin genoemde financiële instrumenten te kopen of te verkopen. Dit document is gebaseerd op informatie die wij als betrouwbaar beschouwen, maar wij garanderen niet dat het accuraat of volledig is, en het mag niet als zodanig worden beschouwd. De hierin uitgedrukte opvattingen zijn onze huidige opvattingen op de datum die op dit document staat. Algemene risico's om rekening mee te houden bij beleggen in landbouwgrond: economische neergang en marktfluctuaties kunnen het rendement aanzienlijk verlagen en invloed hebben op huuropbrengsten, grondwaarden en dividenduitkeringen. Milieu-, sociale en governance-incidenten kunnen de waarde van de investering en het algehele portefeuillerisico negatief beïnvloeden. Landbouwgrond heeft een laag leegstandsrisico, maar de spreiding en selectie van investeringen is bepalend voor het rendement. Landbouwgrond is geen liquide beleggingscategorie en externe factoren kunnen ook de verhandelbaarheid van individuele landbouwbedrijven beïnvloeden. Wanneer pachters niet aan hun verplichtingen voldoen, kan dit gevolgen hebben voor het rendement en het werkkapitaal. Valutakoersen kunnen van invloed zijn op de waarde van de activa binnen de strategie. Overheidsgerelateerde risico's, zoals belastingen en wetgeving, kunnen het financiële resultaat en het rendement beïnvloeden. Een onjuiste waardering van activa kan het rendement van de strategie negatief beïnvloeden.

De waarde van uw belegging kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Neem geen onnodige risico's. Voordat u investeert, is het belangrijk dat u zich bewust bent van en geïnformeerd bent over de kenmerken en risico's van beleggen. Deze informatie vindt u in de beschikbare documentatie van de strategie en/of in de overeenkomsten die onderdeel zijn van de dienst die u kiest of hebt gekozen.

INVESTMENT MANAGEMENT

Beethovenstraat 300
1077 WZ Amsterdam
Postbus 75666
1070 AR Amsterdam

T +31 20 348 80 00
vanlanschotkempen.com/investment-management